

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego
oraz Koło Krytyki Psychoanalitycznej
zapraszają na Ogólnopolską Konferencję Naukową

POLITYCZNOŚĆ PSYCHOANALIZY

FREUD – LACAN – ŽIŽEK

Katowice, 9-11 maja 2012

W rozmowie z Derekiem Attridge, Jacques Derrida zauważył, że literatura jest przestrzenią, która „z zasady pozwala powiedzieć wszystko. Zerwać z zakazami, wyrwać się, wyswobodzić, na każdym polu, gdzie prawo może zrzec się prawa”. Podobnie jak literatura, psychoanaliza jest taką dziwną instytucją, która umożliwia każdemu powiedzenie wszystkiego w dowolny sposób. Psychoanaliza pozwala powiedzieć wszystko. Ale wszystko to za mało. Wszystko to fallus, a więc fikcja, a „swoboda powiedzenia wszystkiego jest potężną bronią polityczną, taką jednak, którą można natychmiast zneutralizować pod postacią fikcji” (Derrida). Dlatego psychoanaliza dąży do konfrontacji z tym, co rzeczywiste. Wierzy, że tylko na skutek traumatycznego spotkania z rzeczywistością, podmiot zideologizowany może przekształcić się w podmiot upolityczniony, suwerenny i faktycznie wolny. Bez tego spotkania nie ma mowy o żadnym prawdziwym akcie politycznym. Psychoanaliza pozwala rozpoznać jego źródła i konsekwencje. I pozwala działać.

To prawda, że pierwsze przykazanie psychoanalizy brzmi: jesteś zobowiązany do mówienia wszystkiego. Jednak czy wszystkim i wobec wszystkich? Ostatecznie psychoanaliza zajmuje się głównie tym, co nie pasuje, „podmiotem w podmiocie wykraczającym poza podmiot” (Lacan). Jej domeną jest rozkład i dezintegracja, rozbijanie idealizacji i identyfikacji, przywracanie podmiotu jego pierwotnej pustce. Zatem czy tę podmiotową pustkę można wypełnić / przekształcić / spożytkować za pomocą politycznych środków? I koniec końców, czy można w ogóle mówić o polityczności psychoanalizy? Czy da się ją przełożyć na formę politycznej aktywności, skoro w sferze polityki jest ona „przeciwko wszystkiemu, co jest za” (Miller)? Jedno jest pewne, psychoanaliza „operacyjnie usuwa nadzieję”, ale czy to naprawdę musi być jej ostatnie słowo? O to i o wiele innych kwestii chcielibyśmy Państwa zapytać.

Proponujemy zatem zogniskowanie uwagi wokół przykładowych zagadnień, które – głęboko wierzymy – pozwolą rzecz całą naświetlić:

- Freud jako antagonizm – polityczność od Schmitta przez Mouffe i Laclau'a do Agambena;
- czy Lacan jest (politycznym) impotentem? – podmiotowa destytucja i co dalej?;
- Žižek – intelektualny hochsztapler, obsceniczny ekonom, s(t)ymulator myślenia;
- hipoteza psychoanalityczna – Alain Badiou i rzeczywistość komunizmu;
- psychoteologia czy patologia – „lewi” teologowie lacanowskiego obrządku (Santner, Reinhard);
- psychoanalityczne inspiracje myślicieli „późnej lewicy” – Jameson, Eagleton, Anderson;
- rewolucyjni głupcy i konserwatywni łajdacy – z której strony bije serce analityka?;
- psychoanaliza vs marksizm;
- anty-edyp czy anty-deleuzjanin?;
- Julia Kristeva i rewolucja „odpolityczniona” – w stronę intymnej transformacji;
- polityka seksualna – feminizm, gender, queer i inne (wobec psychoanalizy);
- chciwość, nieczystość, zazdrość, nieumiarkowanie – kapitalizm i jego kryzysy w ujęciu psychoanalitycznym.

Zapraszamy Państwa do wspólnego namysłu.

Tematy referatów wraz z abstraktami prosimy przesyłać do 1 kwietnia 2012 r. na adres:

krytyka.lacan@gmail.com

Informację o zaakceptowaniu propozycji wystąpienia przyślemy pocztą elektroniczną do 6 kwietnia. Opłata konferencyjna wynosi 300 zł. Organizatorzy zapewniają wyżywienie oraz noclegi. Planowana jest publikacja pokonferencyjna.

Organizatorzy:

prof. dr hab. Krzysztof Kłosiński

dr Paweł Tomczok

mgr Malwina Kucharska

mgr Dawid Matuszek

mgr Dariusz Mężyk